

Европейски съвет

Брюксел, 18 април 2024 г.
(OR. en)

EUCO 12/24

**CO EUR 10
CONCL 3**

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Извънредно заседание на Европейския съвет (17 и 18 април 2024 г.)
— Заключение

Приложено се изпращат на делегациите заключенията, приети от Европейския съвет на горепосоченото заседание.

В контекста на предстоящите европейски избори Европейският съвет подчертава решимостта на Съюза и неговите държави членки да следят отблизо и ограничават всякакви рискове, произтичащи от дезинформация, включително чрез изкуствен интелект, както и от чуждестранно манипулиране на информация и намеса в изборните процеси. Европейският съвет приканва институциите на ЕС и националните органи да си сътрудничат по тези въпроси.

*

* *

I. УКРАЙНА

1. Като припомня заключенията си от март 2024 г., Европейският съвет изтъква отново своята пълна, непоколебима подкрепа за Украйна, нейния народ и нейната независимост, суверенитет и териториална цялост в международно признатите ѝ граници.
2. Европейският съвет категорично осъжда продължаващите въздушни и ракетни нападения на Русия срещу цивилното население и гражданската и критичната инфраструктура на Украйна, включително зачестилите в последно време нападения срещу енергийния сектор. Европейският съюз и неговите държави членки ще засилят предоставянето на хуманитарна помощ и помощ в областта на гражданската защита, включително оборудване, например генератори на електроенергия и силови трансформатори.
3. Европейският съвет подчертава, че е необходимо спешно да се предостави противовъздушна отбрана на Украйна и да се ускори и увеличи предоставянето на цялата необходима военна помощ, включително артилерийски боеприпаси и ракети. Той призовава Съвета, по-специално на предстоящото му заседание, и държавите членки да осигурят необходимите последващи действия. Европейският съвет приветства напредъка по предложенията за насочване на извънредните приходи от блокираните активи на Русия в полза на Украйна и призовава за бързото им приемане.

Военна подкрепа ще бъде предоставена при пълно зачитане на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.

II. БЛИЗКИЯТ ИЗТОК

4. Европейският съвет категорично и недвусмислено осъжда иранското нападение срещу Израел и изтъква отново пълната си солидарност с израелския народ и ангажимента си към сигурността на Израел и регионалната стабилност. Европейският съвет призовава Иран и неговите прокси групировки да прекратят всички нападения и настойчиво приканва всички страни да проявяват максимална сдържаност и да се въздържат от всякакви действия, които могат да увеличат напрежението в региона. Европейският съюз ще предприеме допълнителни ограничителни мерки срещу Иран, по-специално по отношение на безпилотните летателни апарати и ракетите. Европейският съюз остава изцяло ангажиран да допринесе за намаляването на напрежението и за сигурността в региона.
5. Европейският съвет припомня заключенията си от март 2024 г. във всичките им елементи и изтъква отново ангажимента си да работи с партньорите за незабавно прекратяване на кризата в Газа и за изпълнение на Резолюция 2728 на Съвета за сигурност на ООН, включително чрез незабавно прекратяване на огъня и безусловно освобождаване на всички заложници, както и чрез предоставянето на пълен, незабавен, безопасен и безпрепятствен достъп до широкомащабна хуманитарна помощ за нуждаещите се палестинци. Европейският съюз остава твърдо ангажиран с постигането на траен и устойчив мир, основан на решението за две държави.

6. Европейският съюз е готов да работи с всички партньори, за да се избегне понататъшна ескалация на напрежението в региона, по-специално в Ливан. Европейският съюз припомня непоколебимата си подкрепа за Ливан и ливанския народ и признава трудните обстоятелства, пред които е изправен Ливан във вътрешен план и в резултат на напрежението в региона. Европейският съвет призовава всички страни да се ангажират с изпълнението на Резолюция 1701 на Съвета за сигурност на ООН. В този контекст Европейският съюз остава ангажиран със стабилността на Ливан, включително чрез подкрепа за така необходимите реформи, и със засилването на подкрепата си за ливанските въоръжени сили.
7. Европейският съвет потвърждава решимостта на ЕС да подкрепя най-уязвимите хора в Ливан, включително бежанците, вътрешно разселените лица и приемните общности в нужда, както и да предоставя подкрепа за борба с трафика и контрабандата на хора. Европейският съвет потвърждава необходимостта от постигане на условия за безопасно, доброволно и достойно връщане на сирийските бежанци, както е определено от ВКБООН.
8. С оглед на 8-ата Брюкселска конференция за Сирия Европейският съвет приканва върховния представител и Комисията да преразгледат и повишат ефективността на помощта на ЕС за сирийските бежанци и разселените лица в Сирия и в региона. Той призовава всички донори да запазят или увеличат размера на помощта си за тях.

III. ТУРЦИЯ

9. Европейският съвет проведе стратегически дебат относно отношенията между ЕС и Турция, като взе под внимание Съвместното съобщение на върховния представител и на Комисията относно актуалното състояние на политическите, икономическите и търговските отношения между ЕС и Турция. Европейският съюз има стратегически интерес от стабилна и сигурна среда в Източното Средиземноморие и от развиването на отношения с Турция, основаващи се на сътрудничеството и взаимната полза. Европейският съвет възложи на Корепер, като зачита компетентностите на съответните институции, да придвижи работата по препоръките на Съвместното съобщение в съответствие с предишните заключения на Европейския съвет и по поетапен, пропорционален и обратим начин, с допълнителни насоки от Европейския съвет. Конструктивното участие на самата Турция ще бъде от основно значение за постигането на напредък в различните области на сътрудничество, посочени в Съвместното съобщение.
10. В този контекст Европейският съюз отдава особено значение на възобновяването и напредъка на преговорите за уреждане на кипърския въпрос с оглед на засилването на сътрудничеството между ЕС и Турция. Като припомня предишните си заключения, Европейският съвет остава напълно ангажиран с цялостното уреждане на кипърския проблем в рамките на ООН, в унисон със съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН и с основополагащите принципи на Съюза и достиженията на правото. Европейският съвет приветства назначаването на Мария Анхела Олгин Куеляр за личен пратеник на генералния секретар на ООН за Кипър. Европейският съюз е готов да играе активна роля в подкрепа на всички етапи на ръководения от ООН процес, с всички подходящи средства, с които разполага.

IV. НОВ ПАКТ ЗА ЕВРОПЕЙСКАТА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

11. В контекста на новата геополитическа реалност и все по-сложните предизвикателства Европейският съюз се ангажира да действа решително, за да гарантира дългосрочната си конкурентоспособност, благоденствие и водеща роля на световната сцена и да укрепи стратегическия си суверенитет.
12. Като припомня заключенията си от март 2023 г. и юни 2023 г., Европейският съвет ще осигури интегриран подход във всички области на политиката за увеличаване на производителността и устойчивия и приобщаващ растеж в цяла Европа, за изграждане на стабилна, иновативна и устойчива икономика и за развитие на уникалния социален и икономически модел на Европа, което ще даде тласък на конкурентния преход на Съюза към цифров суверенитет по открит и утвърждаващ собствените позиции начин и към неутралност по отношение на климата. Целта на Зеления пакт е да се запази конкурентоспособността в световен мащаб и да се повиши енергийната независимост. Това ще увеличи реалните доходи и покупателната способност и по този начин ще подобри жизнения стандарт на всички граждани на ЕС.
13. През последните 30 години единният пазар и неговите четири свободи са мощен двигател на сближаването и растежа в Европейския съюз и неговите държави членки, насърчавайки силно конкурентна социална пазарна икономика, икономическо, социално и териториално сближаване и равнопоставени условия на конкуренция, основани, наред с другото, на ефективна рамка за държавната помощ и конкуренцията. В светлината на геополитическото напрежение и по-настъпателните мерки на политиката, предприемани от международните партньори и конкуренти, по-специално по отношение на субсидиите, както и с оглед на производителността в дългосрочен план и технологичните и демографски тенденции, Европа се нуждае от промяна на политиката, въз основа на конкурентните си предимства.
14. Европейският съвет приветства представянето от Енрико Лета на неговия доклад на високо равнище *Much More Than A Market* („Нещо много повече от пазар“) и приканва настоящото и бъдещото председателство на Съвета да придвижат работата по съдържащите се в него препоръки до края на годината. Европейският съвет очаква представянето на предстоящия доклад относно конкурентоспособността на Европа. В новата Стратегическа програма ще бъдат предоставени по-нататъшни насоки и ще бъде очертана предстоящата работа.

Към нов пакт за европейската конкурентоспособност

15. Необходим е нов пакт за европейската конкурентоспособност, основан на напълно интегриран единен пазар. Това ще изисква усилия както на равнището на Съюза, така и на равнището на държавите членки и във всички области на политиката, за да се преодолеят различията в растежа, производителността и иновациите между Съюза и неговите международни партньори и основни конкуренти. За тази цел действията на политиката трябва да започнат да обслужват по-добре укрепването на икономическата, производствената, промишлената и технологичната база на Европа, като по този начин се гарантират икономическата устойчивост и обновяването на промишлеността на Съюза, неговата конкурентоспособност в световен мащаб, технологичното му лидерство и привлекателността му като място за извършване на стопанска дейност. Стремешът към постигане на равнопоставени условия на конкуренция – както в световен мащаб, така и в рамките на единния пазар – е от съществено значение в този контекст.
16. Създаването на условия, които да позволят на европейските оператори да се възползват от възможностите на неутрална по отношение на климата, цифрова и кръгова икономика, въз основа на установения в Гранада балансиран и всеобхватен подход, ще помогне на Съюза да намери устойчиви решения, които са в интерес на всички. За тази цел следва да се използват всички подходящи инструменти, включително обществените поръчки. Политиката на сближаване играе основна роля за намаляване на различията и стимулиране на дългосрочен устойчив растеж. Трансграничната свързаност и висококачествената инфраструктура също са от първостепенно значение. Европа трябва също така да намали стратегическата си зависимост в чувствителни сектори, набелязани във Версай – енергетиката, критичните суровини, полупроводниците, здравеопазването, цифровия и хранителния сектор и критичните технологии – и в други сектори, като химикалите, биотехнологиите и космическото пространство.
17. Инвестициите в ключови стратегически сектори и инфраструктури изискват съчетание от действащи в унисон източници на публично и частно финансиране. Бюджетът на ЕС и групата на ЕИБ продължават да играят важна роля. Задълбочаването на съюза на капиталовите пазари е от ключово значение за мобилизирането на частния капитал. То ще осигури на европейските дружества достъп до по-диверсифицирано финансиране при по-ниски разходи, ще спомогне за насочване на вътрешните спестявания и ще мобилизира значителни частни инвестиции, необходими за посрещане на предизвикателствата, по-специално екологичния и цифровия преход и нуждите на европейската отбранителна промишленост. Достъпът до капитал, включително рисков капитал и капитал за разширяване, също следва да бъде улеснен и опростен, особено за МСП и новосъздадени предприятия.

18. За да се осъществи на практика новият пакт за европейската конкурентоспособност, Европейският съвет призовава за решителен и бърз напредък в работата по следните основни двигатели на конкурентоспособността:

Единен пазар

- а) задълбочаване на единния пазар чрез премахване на оставащите пречки в съответствие с доклада за пречките от 2020 г., съобщението „30 години единен пазар“ и годишния доклад за единния пазар и конкурентоспособността и чрез пълно въвеждане и прилагане на правилата за свободно движение. В контекста на ориентирането към услуги и двойния преход акцентът следва да бъде поставен върху трансграничното предоставяне на услуги, особено хоризонтални и икономически значими, както и върху трансграничното движение на стоки, включително на такива стоки от първа необходимост като лекарствата, въз основа на нуждите на предприятията, публичните институции и гражданите, като същевременно се обърне внимание на прозрачността във веригите на доставка;
- б) подобряване на транспортните връзки и мобилността в Съюза чрез намиране на решения за липсващите връзки или учащите с недостатъчен капацитет и модернизиране на рамката;
- в) борба с нелоялните търговски практики, като например разликите в качеството на хранителните продукти, които подкопават доверието на потребителите от ЕС в единния пазар;
- г) разработване на нова хоризонтална стратегия за модернизиран единен пазар до юни 2025 г. Специален акцент следва да се постави върху преодоляването на предизвикателствата, засягащи конкурентоспособността на предприятията от всякакъв мащаб, като същевременно се обръща особено внимание на МСП и стартиращите предприятия;

Съюз на капиталовите пазари

- д) незабавно придвижване на работата в Съвета и Комисията по всички набелязани мерки, необходими за създаването на истински интегрирани европейски капиталови пазари, които да са достъпни за всички граждани и предприятия в целия Съюз, в полза на всички държави членки, по-специално по отношение на:
- i) хармонизирането на съответните аспекти на националните рамки за корпоративната несъстоятелност;
 - ii) насърчаването на инвестициите, включително в трансгранични капиталови инструменти, чрез целенасочено сближаване на добре разработени корпоративни системи за участниците и механизмите на капиталовите пазари;
 - iii) съживяването на европейския пазар на секюритизация, включително чрез регулаторни и пруденциални промени, като се използват наличните възможности за предприемане на действия;
 - iv) подобряването на сближаването и ефективността на надзора на капиталовите пазари в целия ЕС. Европейският съвет приканва Комисията да направи оценка и да работи по условията, които да позволят на европейските надзорни органи да упражняват ефективен надзор върху трансграничните участници с най-голямо системно значение на капиталовите и финансовите пазари с цел засилване на финансовата интеграция и гарантиране на финансова стабилност, опростяване на процесите и намаляване на разходите за привеждане в съответствие, като се вземат предвид интересите на всички държави членки;
 - v) подобряването на условията за институционални инвестиции, инвестиции на дребно и трансгранични инвестиции в капиталови инструменти, както и на възможностите за финансиране и за излизане на европейските разрастващи се предприятия;
 - vi) осигуряването на равнопоставени условия при достъпа до частен капитал за всички държави членки;

- vii) разработването и прилагането на прост и ефективен трансграничен инвестиционен/спестовен продукт за индивидуални инвеститори; разработването на пенсионни продукти и дългосрочни спестовни продукти;
- viii) създаването на привлекателна и благоприятна за потребителите инвестиционна среда и насърчаването на инвестиционна култура сред гражданите на ЕС, включително чрез укрепването на финансовата грамотност на гражданите и насърчаването на инициативи за повишаване на осведомеността;
- ix) преразглеждането и опростяването на рамката за регулиране на финансовите пазари с цел намаляване на бюрокрацията;

Промисленост

- е) разработване и прилагане в диалог със заинтересованите страни на ефективна промишлена политика, която декарбонизира нашата промишленост по конкурентен начин, развива конкурентното предимство на Съюза в областта на цифровите и чистите технологии, диверсифицира и гарантира сигурността на стратегическите вериги на доставки и укрепва европейската отбранителна технологична и индустриална база;

Научни изследвания и иновации

- ж) насърчаване на по-благоприятна за иновациите среда на основата на високи научни постижения, която да ускорява навлизането на пазара, както и разрастване на иновациите в промишлен и търговски аспект, като същевременно се увеличават инвестициите в научноизследователската и развойната дейност, за да се постигне целта разходите да възлизат на 3% от БВП;

Енергетика

- з) постигане на същински енергиен съюз чрез гарантиране на доставки на изобилна, финансово достъпна и чиста енергия, който обслужва двойната цел за европейски енергиен суверенитет и неутралност по отношение на климата. Това ще изисква амбициозна електрификация, като се използват всички решения за нулеви нетни и ниски въглеродни емисии, гъвкавост и значително разгръщане на мрежи, места за съхранение и междусистемни връзки и инвестиране в тях;

Кръгова икономика

- и) увеличаване на кръговостта и ефективното използване на ресурсите, включително чрез оползотворяване на потенциала на биоикономиката, като по този начин се намаляват зависимостите от първични ресурси, особено по отношение на критичните суровини;

Цифрова сфера

- й) подкрепа за цифровата трансформация на бизнеса, управлението и обществото, която изисква един истински единен пазар на цифрови услуги и данни, насърчаване и улесняване на инвестициите в цифрова инфраструктура като 5G и 6G, преодоляване на евентуалните пречки пред трансграничните дейности в сектора на мобилните мрежи и прилагане на преломни цифрови технологии, като например ИИ, блоковата верига, квантовите изчислителни технологии и технологията за имерсивна реалност, и пълно оползотворяване на неизползвания потенциал на данните в Европа, като същевременно се гарантират неприкосновеността на личния живот и сигурността. Освен това Европейският съвет подчертава необходимостта от укрепване на водещата роля на ЕС по въпросите на цифровата среда от световен мащаб и приканва Комисията и върховния представител да изготвят съвместно съобщение по този въпрос;

Социален аспект

- к) стимулиране на създаването на висококачествени работни места в цяла Европа чрез ускорено преследване на водещите цели за 2030 г., посредством засилен социален диалог, за по-голямо участие на пазара на труда, преквалификация/повишаване на квалификацията и учене през целия живот, преодоляване на недостига на умения и работна ръка в контекста на по-общите демографски тенденции, включително мобилност на таланти към и в рамките на Европейския съюз, и гарантиране на равни възможности;

Търговия

- л) подкрепа за основната роля на СТО в основаната на правила многостранна система; провеждане на амбициозна, солидна, отворена и устойчива търговска политика, която дава възможност за справедливи търговски споразумения, отваря пазарите на трети държави за дружествата от ЕС, защитава интересите на ЕС, позволява изграждането на устойчиви и надеждни вериги на доставки, осигурява истински равнопоставени условия на конкуренция и създава възможности за реципрочен достъп до пазара.

По-добра и по-интелигентна регулаторна рамка

- 19. Регулаторната рамка следва да гарантира правна сигурност и предвидимост, да бъде по-добре интегрирана, последователна във всички области на политиката, отворена за иновативни подходи и цифрова по подразбиране, като същевременно се намалява административната тежест, с която са обременени дружествата. Като взема предвид икономическата структура на Съюза, при изготвянето на ново законодателство Комисията следва да прилага принципа „Мисли първо за малките!“.
- 20. Европейският съвет приканва Комисията значително да намали административната и регулаторната тежест за дружествата и националните органи, да предотврати свръхрегулирането и да гарантира прилагането на правилата на ЕС и подчертава значението на навременното и правилно прилагане на законодателството на ЕС от държавите членки, като се избягва свръхтранспонирането.

21. Хармонизирането на регулаторните рамки, насърчаването на взаимното признаване, оптимизирането на докладването на данни и продължаването на инициативата за намаляване на докладването с най-малко 25% ще допринесат за постигането на тази цел. По-специално, ще бъде важно също така да се осигури опростяване на процедурите за разрешителни и лицензи, да се премахне ненужното докладване и да се предотврати въвеждането на припокриващи се задължения. Комисията следва да предоставя висококачествени, навременни и задълбочени оценки на въздействието и проверки на конкурентоспособността, включително на кумулативното въздействие, при законодателни предложения със значително въздействие.

Конкурентоспособен, устойчив и издръжлив на сътресения селскостопански сектор

22. Конкурентоспособният, устойчив и издръжлив на сътресения селскостопански сектор е от ключов стратегически интерес за Съюза. Земеделските стопани се нуждаят от стабилна и предвидима рамка, включително за да могат да се справят с предизвикателствата, свързани с околната среда и климата. В съответствие с предишните си заключения Европейският съвет призовава за бързо приемане на изменението на регламента за ОСП и насърчава Съвета и Комисията да продължат работата, по-специално по:
- а) прилагането на мерки в краткосрочен и средносрочен план за намаляване на административната тежест и постигане на опростяване;
 - б) укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни, за да се гарантират справедливи доходи;
 - в) гарантирането на основана на правила и лоялна конкуренция в световен мащаб и на вътрешния пазар;
 - г) предложеното удължаване на срока на действие на временната рамка за държавна помощ и възможността за увеличаване на тавана на помощта *de minimis* за селското стопанство;
 - д) налагането на допълнителни мита върху вноса в Европейския съюз на някои руски и беларуски селскостопански продукти, като същевременно се отчита въздействието върху единния пазар и се гарантира, че транзитът на такива стоки до развиващите се страни остава незасегнат.

Преглед на напредъка

23. Европейският съвет редовно ще прави преглед на напредъка по инициативите за повишаване на конкурентоспособността на Съюза, гарантиране на неговата икономическа устойчивост и реализиране на пълния потенциал на единния пазар.
 24. На заседанието си през юни 2024 г. Европейският съвет ще разгледа напредъка и ще обсъди допълнителни стъпки за задълбочаване на съюза на капиталовите пазари.
 25. Европейският съвет ще продължи да прави преглед на действията в полза на конкурентоспособен, устойчив и издръжлив на сътресения селскостопански сектор.
-